

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 82, fax. 81 534 07 87

Lublin, 8 lutego 2017 r.

RIO – II – 601/69/2016

Pani Halina Kondracka
Kierownik
Gminnego Zakładu Komunalnego
ul. Partyzantów 1
22 - 510 Uchanie

Szanowna Pani Kierownik

W dniach od 15 listopada do 7 grudnia 2016 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kontrolę problemową Gminnego Zakładu Komunalnego w Uchaniach w zakresie rachunkowości i realizacji planu finansowego. Protokół kontroli podpisano 19 grudnia 2016 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561). W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w tym:

- *nieokreślenie roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych,*
- *nieokreślenie metod wyceny aktywów i pasywów,*
- *nieokreślenie zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej,*
- *nieujęcie w wykazie kont księgi głównej konta 020 „Wartości niematerialne i prawne”, mimo występowania operacji gospodarczych podlegających ujęciu na tym koncie,*

- *niesporządzenie wykazu ksiąg rachunkowych,*
- *nieopisanie systemu służącego ochronie danych – str. 3-4 protokołu.*

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- określenie roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych,
  - określenie metod wyceny aktywów i pasywów, w tym terminu rozpoczęcia amortyzacji środków trwałych,
  - ujęcie w wykazie kont księgi głównej konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” i określenie zasad klasyfikacji na nim zdarzeń, mając na uwadze przepisy § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”,
  - wskazanie zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej,
  - sporządzenie wykazu ksiąg rachunkowych, a przy ich prowadzeniu przy użyciu komputera – wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
  - sporządzenie opisu systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów,
- stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.).

1.2. Dokonywanie zapisów na koncie nieujętych w zakładowym planie kont i niewystępujących w zakładzie budżetowym (221) – str. 4 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na właściwych kontach księgi głównej, przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt. 3 lit. a i art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.3. Ewidencjonowanie zdarzeń z naruszeniem porządku systematycznego – str. 4 i 8 protokołu.

Zapisów operacji gospodarczych w księgach zakładu budżetowego dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- operacje związane z realizacją dochodów z tytułu dostarczania wody i odprowadzania ścieków ewidencjonować na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
- wartości niematerialne i prawne, tj. składniki o których mowa w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości, ujmować na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.4. *Wprowadzenie do bilansu otwarcia roku 2016 sald kont 640, 800 i 860 niezgodnych z saldami wykazanymi na dzień zamknięcia tych kont w 2015 r. oraz zamknięcie konta 221 tzw. per saldem – str. 5-7 protokołu.*

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok księgach rachunkowych, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Na kontach rozrachunkowych wykazywać aktywa i pasywa zgodnie z ich rzeczywistym stanem, w związku z przepisami art. 7 ust. 3 powołanej ustawy i zasadami funkcjonowania poszczególnych kont rozrachunkowych, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.5. *Dokonywanie zapisów na kontach ksiąg pomocniczych bez wskazania daty operacji, rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego – str. 7, 8, 12 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej oraz określeniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 4 pkt 1 tej ustawy.

- 1.6. *Nieterminowe regulowanie zobowiązań, skutkujące wystąpieniem na koniec 2015 r. zobowiązań wymagalnych (w wysokości 12.213,50 zł) – str. 9-11 protokołu.*

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

- 1.7. *Niezgodność konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” z prowadzoną do niego ewidencją analityczną na koniec 2015 r. – str. 11, 12 protokołu.*

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność sald i zapisów tych kont, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.8. *Wykazanie – na koniec 2015 r. na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami” – niezgodnego ze stanem faktycznym salda zobowiązań, w wyniku nieujęcia kwot naliczonego podatku CIT za 2015 r. (zaniżono o 1.016,00 zł) – str. 12-13 protokołu.*

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, odzwierciedlając w nich stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.9. *Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2015 r. – należnej wpłaty do budżetu gminy z tytułu nadwyżki środków obrotowych oraz niedokonanie wpłaty tej nadwyżki – str. 14 protokołu.*

W księgach rachunkowych dokonywać zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w tym ujmować naliczone w końcu roku zobowiązanie wobec budżetu gminy z tytułu nadwyżki środków obrotowych zapisem:

Wn 820 „Rozliczenie wyniku finansowego”,

Ma 225 „Rozrachunki z budżetami”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Wpłacać do budżetu gminy nadwyżkę środków obrotowych, ustaloną na koniec okresu sprawozdawczego, chyba że Rada Gminy postanowi inaczej, stosownie do przepisów art. 15 ust. 7 ustawy o finansach publicznych.

- 1.10. *Dokonanie – pod datą 31.12.2015 r. – bezpodstawnego zmniejszenia faktycznie wykonanych przychodów i kosztów (w wysokościach 20.000 zł) – str. 14-15 protokołu.*

Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, stosownie do przepisów art. 20 ust. 2, art. 22 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.11. *Niesporządzanie planu finansowego zakładu – str. 15-16 protokołu.*

Sporządzać plan finansowy zakładu, obejmujący przychody, koszty i inne obciążenia, stan środków obrotowych, stan należności i zobowiązań na początek i koniec okresu oraz rozliczenia z budżetem gminy, będący podstawą jego gospodarki finansowej jednostki, stosownie do przepisów art. 15 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, mając na uwadze, że w przypadku realizowania niższych od zaplanowanych przychodów, realizacja odpowiednio niższych kosztów następuje bez konieczności dokonywania zmian tego planu, zgodnie z przepisami § 41 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1542).

1.12. Wykazanie – w bilansie za 2015 r. – nieprawidłowych danych, w tym:

- *niektórych danych niezgodnych z ewidencją księgową (dotyczących funduszu jednostki, wyniku finansowego, zobowiązań z tytułu wynagrodzeń, ubezpieczeń i innych świadczeń oraz pozostałych, rozliczeń międzyokresowych i innych rozliczeń międzyokresowych),*
- *kwot zobowiązań wobec budżetów i pozostałych zobowiązań w niewłaściwych pozycjach – str. 16-18 protokołu.*

Bilans jednostki sporządzać na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nim wszystkie informacje, w zakresie ustalonym we wzorze tego sprawozdania zawartym w załączniku Nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., stosownie do przepisów § 17 ust. 3 pkt 1 tego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

1.13. Niezachowanie częstotliwości inwentaryzacji środków trwałych. Nieudokumentowanie przeprowadzenia inwentaryzacji należności i zobowiązań na koniec 2015 r. – str. 18-20 protokołu.

Inwentaryzację środków trwałych przeprowadzać z częstotliwością określoną przepisami art. 26 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 26 ust. 3 pkt 3 tej ustawy.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio dokumentować, zgodnie z przepisami art. 27 ust. 1 powołanej ustawy.

2. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1. Niezawarcie – w umowach o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków – wszystkich wymaganych przepisami postanowień – str. 21-22 protokołu.

W umowach o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zamieszczać postanowienia wskazane w przepisach art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015 r., poz. 139 z późn. zm.).

- 2.2. *Wskazywanie – w fakturach wystawianych odbiorcom wody – innego terminu zapłaty niż wynikający z zawartych umów oraz doręczanie ich bez potwierdzenia, przy jednoczesnym ustaleniu terminu płatności liczonego od dnia otrzymania faktury – str. 22 protokołu.*

W fakturach wystawianych odbiorcom wody wskazywać termin płatności zgodnie z postanowieniami zawartych umów oraz potwierdzać datę ich wysłania lub dostarczenia, mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127, poz. 886 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pani, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Pani tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Wójt Gminy Uchanie